1943 Zaterdag 23 October 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 4037

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zon. ags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14. Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

KASSEL FEL BESTOOKT.

Ook Frankfurt en Keulen in de nacht aangevallen.

Russen op 30 kilometer van Krivoi Rog.

Badoglio wilde Hitler en Mussolini ontvoeren, zegt Berlijn.

Roosevelt belooft verdrijving van Japs uit de Philippijnen.

ROOSEVELT OVER DE PHILIPPIJNEN.

De volgende verklaring werd door President Roosevelt uitgegeven:

„Op de 14e van deze maand werd een marionetten-regering in de Philippijnen gevestigd met Jose P. Laurel, vroeger rechter van het Philippijnse Gerechtshof, als President!

Jorge Vargas, vroeger lid van het cabinet van het Philippijnse Gemenebest, en Benigno Aquino, vroeger ook lid van dat cabinet waren nauw met Laurel verbonden in deze beweging.

De eerste handeling van het nieuwe marionetten-régime was om een militaire alliantie met Japan te sluiten. De tweede handeling was een huichelachtig beroep op de Noordamerikaanse sympathie, hetwelk in zijn bedrog en misleiding tot doel heeft het Philippijnse volk te verwarren en misleiden.

Ik wens duidelijk te maken, dat noch de vroegere Japans-gezinde „Philippijnse Bestuursraad" noch de huidige „Philippijnse Republikeinse Regering" enige erkenning of sympathie heeft van de Regering der Verenigde Staten. Geen handeling van deze lichamen zal nu of ooit als wettelijk of bindend worden beschouwd door deze Regering. De enige Philippijnse Regering is die, welke gevestigd werd door het volk van de Philippijnen onder het gezag van het Noordamerikaanse Congres: de Regering van het Gemenebest der Philippijnse eilanden. Op verzoek van de voornaamste leiders van het Gemenebest werd zij in 1942 van Corregidor naar Washington overgebracht.

Verder is het onze bekende politiek, dat zowel manschappen als materiaal der Verenigde Staten zullen worden gebruikt om de verraderlijke indringerige Japanners van de Philippijnse eilanden te verdrijven, om zo spoedig mogelijk er een ordelijke vrije democratische regering te vestigen en een ware onafhankelijke Philippijnse natie te vormen. Onze sympathie gaat uit naar hen, die trouw blijven aan de Verenigde Staten en het Gemenebest, aan die grote meerderheid van het Filipinovolk, die niet misleid is door de beloften van den vijand en die uitziet naar de dag waarop de vuige Japanners van de Philippijnen zullen worden verdreven. Die dag zal komen" (Washington, (AP) 22.10).

ROOSEVELT IS VERKOUDEN.

President Roosevelt heeft kou gevat aan het hoofd en alle afspraken afgezegd. Zijn temperatuur is normaal (Washington, (AP) 22.10).

WILSON WAARSCHUWT DE HELLENEN.

Lynn Heinzerling seint uit Caïro:

In een waarschuwing aan de Hellenen tegen „binnenlandse twisten" beval Generaal Sir Henry Maitland Wilson, Bevelhebber van het Britse 9e leger, dat de „tweedracht" in Hellas moet ophouden. Zijn boodschap aan de Hellenen was de eerste officiële aanwijzing van onmin tussen de twee groepen in het land: de linksen en de guerrillero's in de bergen van Hellas. Wilson zeide onverbloemd tot de Hellenen, dat de Verenigde Landen verwachten, dat zij „schouder aan schouder zullen vechten opdat de dag der vrijheid niet uitgesteld worde". Hij verklaarde, dat de instorting van Italië de Duitsers had gesteld voor een ernstig vraagstuk in de Balkan en vooral in Hellas. „Duitsland kan geen troepen van andere fronten halen", zeide hij.

„Het kan slechts hopen Hellas te behouden door uwe eenheid met onderlinge twisten te breken. Dit is Duitslands laatste kans en elk van u heeft de taak ervoor te zorgen, dat die kans mislukt. Ik wil u waarschuwen, dat Duitsland niet verslagen en nog zeer sterk is" (Caïro, (AP) 22.10).

MIHAILOVITSJ IN ACTIE.

Het officiële Joegoslavische nieuwsagentschap deelde mede, dat in het gebied van Frucka Gora en ten Noorden van Beograd de strijdkrachten van Mihailovitsj in verwoede gevechten gewikkeld zijn met de Duitse strijdkrachten. In de provincies Dinara, Bosanco en Grahovo alsook in Midden-Bosnië pogen de Croatische marionettentroepen de strijdkrachten van Mihailovitsj af te scheiden van de hoofdmacht in Oost-Bosnië. (Caïro, (AP) 22.10).

DE CONFERENTIE IN MOSKOU.

Eddy Gilmore seint uit Moskou:

De atmospheer van de conferentie tussen de Russische, Britse en Noordamerikaanse Minister van Buitenlandse Zaken is nog „zeer opgewekt". Dit werd vernomen van personen, die in contact staan met Eden en Hull, die vandaag een uur vroeger dan gisteren met Molotov bijeenkwamen. Sommige kringen geloven dat verreikende besprekingen plaatsvinden, waarvan de aard waarschijnlijk niet eerder bekend zal worden gemaakt dan bij het einde van de conferentie. In Moskou bestaat de indruk dat goede voortgang wordt gemaakt bij de bijeenkomsten van de drie ministers met Maarschalk Vorosjilov en verscheidene deskundigen. De besprekingen omvatten thans verschillende problemen, die met de grootste nauwgezetheid moeten worden behandeld.

Gisteren had Eden een onderhoud met Stalin en neemt aan, dat Hull ook spoedig een bezoek zal brengen aan den Russischen Premier. Huul ontving 's morgens de Noordamerikaanse en Britse corresponden (Moskou, (AP) 22.10).

RUSSISCH COMMUNIQUE.

„Op 20 October braken onze troepen ten Noorden van Melitopol als gevolg van hardnekkige gevechten de vijandelijke weerstand en veroverden zij de krachtige verdedigingspunten Karatsjy, Kartsj, Bristovka, Ukrainka, Kalinovka, Klintal, Zeleny, Gay, Illynovka, Rosental, Yurtuk, Kanadsky, Neinessau, Rovnoe en Trudolyubimovka.

In het Noordelijk deel van de stad Melitopol worden de felle straatgevechten voortgezet waarbij onze troepen hevige verliezen aan den vijand toebrachten in manschappen en materiaal.

Ten Zuiden en Zuid-Oosten van Krementsjug zetten onze troepen hun succesrijk offensief voort en vorderden zij in sommige sectoren van 6 tot 10 kilometer.

Onze troepen veroverden het districtscentrum van het Dnjepropetrovskgebied Verkhne-Dnjeprovsk alsook meer dan 50 andere plaatsen waaronder 14 grote en de spoorwegstations Brasovka en Gorny-Kutora.

Ten Zuiden van Pereyaslav leverden onze troepen ter uitbreiding van hun bruggehoofd op de rechteroever van de Dnjepr en verbeterden hun stellingen.

Ten Zuiden van Retsjitsa overkomen onze troepen de vijandelijke weerstand en leverden zij gevechten ter uitbreiding van hun bruggehoofd op de rechteroever van de Dnjepr; hierbij werden 7 krachtig verdedigde vijandelijke sterktepunten genomen.

In andere sectoren van het front vonden intensieve verkenningsactiviteiten en artillerie- en mortieren-duels plaats.

Op 21 October ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 116 Duitse tanks. 98 Vijandelijke vliegtuigen werden in luchtgevechten of door het afweervuur neergehaald". (Moskou, (AP) 22.10).

GENERAAL VON SCHAUMBURG GEDOOD?

Een communiqué uit het Hoofdkwartier van de Franse francitreurs en partijgenoten deelde mede, dat Generaal van Schaumburg, de Duitse Commandant van Parijs, mogelijk gedood werd bij een aanslag op 28 Juli. De automobiel waarin hij reed werd op die dag met granaten aangevallen en twee Duitse officieren die zich bij hem bevonden werden gedood. Men zeide, dat het lot van den Generaal niet met zekerheid bekend is, doch wel wordt opgemerkt, dat op 27 Augustus de Duitse pers bekendmaakte, dat Von Schaumburg door Generaal Langsfield werd vervangen als Commandant van Parijs. (Londen, (AP) 22.10).

GROTE AANVAL OP KASSEL.

Bommenwerpers van de Royal Airforce hebben in de afgelopen nacht het centrum van de oorlogsnijverheid Kassel in zeer grote sterkte aangevallen. Het was de 9e grote Britse aanval van de maand en de 5e grote bestoking van deze Duitse stad van 200000 inwoners binnen zes maanden. 44 Bommenwerpers worden van de aanval vermist. Het DNB zeide, dat zowel op Frankfurt aan de Main als op Kassel „terreur aanvallen" werden gedaan. Men gaf schade toe in de woonwijken en verliezen onder de bevolking. Langer dan een uur trokken in de afgelopen nacht de Britse zware toestellen over de kust, terwijl enkele Duitse aanvallers boven Londen kwamen waardoor deze stad voor de zevende achtereenvolgende nacht luchtalarm had. (Londen, (AP) 23.10).

KOMT ER EEN AANVAL OP ROME?

Berichten uit Berlijn in de Spaanse pers delen mede, dat een Geallieerde lucht- en vlootactie tegen Rome elk ogenblik verwacht kan worden. De berichten zeiden, dat grote Geallieerde vlootconcentraties manoeuvreren voor de Italiaanse kust ter hoogte van Ostia, terwijl grote strijdkrachten van Geallieerde valschermspringers klaarstaan op de vliegvelden in Zuid-Italië, welke in Geallieerde handen zijn. (Madrid, (AP) 22.10).

GRANDI IN PORTUGAL.

Het Zwitserse telegraafagentschap deelde mede, dat volgens de radio van München Dino Grandi zich bevindt in het kleine dorp Diana in Portugal. Men zeide, dat de Portugese Regering hem verbood de plaats te verlaten waar verschillende andere uitgeweken personlijkheden, waaronder Generaal Nogués, verblijf houden. (Chiasso, (AP) 22.10).

GRANDI IS VOOR 90% VERANTWOORDELIJK.

Milaans „Corriere della Sera", thans onder Duits toezicht, zeide, dat Graaf Dino Grandi, de vroegere Italiaanse Ambassadeur in Londen, „voor negentig procent verantwoordelijk is" voor de val van Mussolini. Grandi, die de beweging in de Fascistische Grote Raad leidde om Mussolini af te zetten, bevindt zich thans blijkbaar in Portugal. (Bern, (AP) 22.10).

CIANO IN ITALIË GEVANGEN?

Een bericht uit Bern in „Svenska Dagbladet" zeide, dat Graaf Ciano door een anti-fascistische groep gevangen wordt gehouden ergens in de bergen van Midden-Italië. Er werden geen bizonderheden verstrekt. (Stockholm, (AP) 22.10).

HET JAPANSE OFFENSIEF IN YUNNAN.

De minder talrijke Chinese strijdkrachten klemmen zich vast aan hun précaire stellingen ten Westen van de rivier de Salween en vechten tegen een omsingelend offensief van de Japanse troepen, die officieel geschat worden op 30.000 man.

De Japanse strijdkrachten zijn reeds verdrievoudigd sedert het begin van met Yunnan-offensief drie weken geleden. Zij hebben ook meer steun van vliegtuigen verkregen voor de eerste maal sedert de strijd oplaaide in het bergland aan de Zuidwestelijke grens van China.

Van het Oostchinese front zijn er geen belangrijke gebeurtenissen te vermelden. (Tsjungking, (AP) 22.10).

GECOORDINEERDE AANVAL OP JAPAN VOORSPELD.

De Chinese pers voorspelde een nauw gecoordineerde actie tegen Japan door Groot Britannië, de Verenigde Staten en China nu „Admiraal Mountbatten naar Brits Indië teruggekeerd is na een reeks besprekingen met Tsjang Kai Sjek en de Britse en Noordamerikaanse militaire leiders. (Tsjungking, (AP) 22.10).

BOMMEN BEVRIJDEN KRIJGSGEVANGENEN IN DUITSLAND.

De Britse radio-omroep deelde mede, dat 900 Geallieerde krijgsgevangenen in Duitsland, die ontsnapten toen bommen op hun kampen vielen bij de aanval van de Royal Airforce op Hagen, door het Duitse volk worden verborgen gehouden en gevoed (Londen, (AP) 22.10).

MORGENTHAU OP MALTA.

De Noordamerikaanse Secretaris van de Schatkist, Henry Morgenthau, is Donderdag op Malta aangekomen (Valetta, (AP) 22.10).

Het nieuws van vandaag.

44 Bommenwerpers keerden niet terug van een zeer hevige aanval op Kassel, het belangrijke Duitse industrie-centrum. Langer dan een uur staken de Britse zware bommenwerpers in de afgelopen nacht de Engelse kust over in de richting van het vasteland. Onderweg was het weer slecht doch boven het doel was alles helder en de aanval was goed geconcentreerd. Een andere strijdmacht toog naar Frankfurt am Main, terwijl Mosquito's Keulen bezochten.

In Kassel is een van de voornaamste Duitse vliegtuigfabrieken maar er worden ook grote hoeveelheden pantservoertuigen, dieselmotoren, apparaten voor duikboten, turbines en andere belangrijke artikelen voor de oorlogvoering gebouwd.

In Italië vielen de vliegtuigen van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht de vijandelijke verbindingswegen, kanonstellingen en troepenconcentraties aan.

Vliegtuigen van dezelfde luchtmacht vielen het vliegveld Eleusus nabij Athene aan. Toestellen uit het Midden-Oosten bombardeerden wederom Maritza op Rhodos en ook de havens van de eilanden Naxos en Syros. Van de strijd in de Dodecanesus melden de nazies, dat zij het eiland Stampalia heroverd hebben op de Britten. Van Britse zijde was nooit de bezetting van dit eiland gemeld.

He 5e leger kwam nog enkele kilometers vooruit aan het Westelijke Italiaanse front en bezette Lupara. Van het front van het 8e leger is weinig te vermelden.

Het Duitse Hoofdcommando heeft nu een verklaring uitgegeven volgens welke de Badoglio-Regering plannen zou hebben beraamd om zowel Hitler als Mussolini te ontvoeren en aan de Geallieerden uit te leveren. Ook beweerden de nazies nog het een en ander over „het verraad" van den Italiaansen monarch.

De Russen zetten hun opmars in de Dnjepr-bocht voort en bevinden zich nog maar op 30 kilometer in Krivoi Rog. Ook ten Noorden van Melitopol braken de Russen door en in de stad zelf worden nog meer verliezen aan den vijand toegebracht in bloedige gevechten. De bruggehoofden bij Kiev, Pereyaslav en Gomel worden nog meer uitgebreid en in de gevechten van 21 October werden 116 Duitse tanks en 98 vliegtuigen vernield.

President Roosevelt gaf een verklaring uit waarin hij beloofde de Philippijnen van de Japanners te zullen bevrijden. Ook zeide Roosevelt, dat de Philippijnen onafhankelijk zullen worden. De verklaring van Roosevelt — die griep heeft — diende als antwoord op een beroep, dat de nieuwe marionetten-regering in de Philippijnen op de Verenigde Staten deed.

De Nazificatie van het Hoger Onderwijs.

Ir. Ducenne over de Duitse politiek t. a. v. Universiteiten.

Staats- en Katholieke Universiteit worden gelijkelijk van professoren „voorzien".

Van de 900 000 boeken te Leuven nog slechts 15.000 over.

Op initiatief van de Birminghamse afdeling van de Bond der Wetenschappelijke Arbeiders (Association of Scientific Workers) heeft er in het Stadhuis van Birmingham een internationale conferentie, genaamd „De Wetenschap onder het fascisme en onder de democratie" plaats gehad.

Deze conferentie had ten doel de tegenstelling te doen uitkomen welke bestaat tussen de democratische landen en Duitsland wat betreft de opvatting over de wetenschap en de wijze waarop de wetenschapsmensen behandeld worden.

De Burgemeester van Birmingham hield een welkomstrede; vervolgens werd de vergadering onder het voorzitterschap van Professor Wilson geopend.

In de aanwezigheid van 500 personen werd er voorlezing gedaan van de verslagen die door de Britse en de buitenlandse vertegenwoordigers over de toestand in hun onderscheiden landen werden opgesteld.

Ingenieur J. J. Ducenne, die als ingenieur België ten persoonlijken titel vertegenwoordigde, zette zijn standpunt uiteen in een verslag waarvan de tekst hieronder volgt:

Hoe langer hoe meer is het gewone leven op de Wetenschap aangewezen. Daarom is het noodzakelijk, voor het welzijn van eenieder dat de wetenschap een zegening en niet een gesel weze.

Aangezien er in de loop der laatste jaren onder bescherming van het Fascisme en van het Nazisme een aanval werd gedaan die van dien aard is dat niet enkel de vooruitgang, doch ook het bestaan zelf der wetenschap er door wordt bedreigd, zien de wetenschapmensen zich verplicht de wetenschappelijke methoden op de studie van dit verschrikkelijk verschijnsel toe te passen, met het doel zijn verderfelijke uitwerkselen aan te tonen, de tot nu toe bereikte resultaten te vernietigen en een nieuwe opduiking ervan te vermijden. Dit doen wij vandaag op deze conferentie.

Daarom is het mij ook een genoegen u het geval van België voor te leggen en aldus ook enkele bescheiden materialen aan te brengen bij de aanzienlijker hoeveelheid die door de verslaggevers der andere landen werd bijeengebracht.

Om wille van de klaarheid, zal ik mijn verslag in twee delen splitsen:

In het eerste, zal ik u een algemeen overzicht van de wetenschap in België vóór de oorlog geven.

In het tweede, zal ik u een beschrijving geven van wat er zich onder de Duitse bezetting heeft voorgedaan en mij daarbij baseren op officiële documenten en op betrouwbare inlichtingen verstrekt door degenen die er in geslaagd zijn te ontsnappen.

Algemeen overzicht van de Wetenschap in België vóór de oorlog.

België heeft een traditie van wetenschappelijk werk die tot de eerste eeuwen, en vooral, tot in de grote periode der zeventiende eeuw opklimt. Dank zij zijn onafhankelijkheid tegenover politieke aangelegenheden en het hoge gehalte van het onderwijs, werd deze traditie op een merkwaardig peil gehandhaafd.

Er is geen statische organistatie. Het wetenschappelijk werk wordt in de eerste plaats verricht in de Universiteiten of in Inrichtingen die onder het toezicht van deze laatsten staan, of in de tweede plaats, door individuele personen die zoals overal elders, onderzoeken doen in verband hetzij met hun normale hetzij met hun geliefkoosde bezigheden.

Er zijn in België vier Universiteiten. Twee hiervan behoren toe aan de Staat: één te Luik, waar de cursussen in het Frans en de andere te Gent, waar de cursussen in het Nederlands worden gegeven. De twee andere zijn onafhankelijk: de Vrije Universiteit te Brussel, met een liberale strekking en onder het bestuur van een Beheerraad, waar de aanvankelijke, uitsluitend in het Frans gegeven cursussen sedert enige tijd en in toenemende mate tevens in het Nederlands worden gegeven; de Katholieke Universiteit te Leuven, onder het toezicht der Belgische Bisschoppen waar de cursussen in het Frans en in het Nederlands worden gegeven.

Twee inrichtingen dienen hier vermeld te worden. De Universitaire Stichting werd in 1918 opgericht. Zij staat onder het bestuur van een Algemeen Comité dat samengesteld is uit professoren en uit enkele burgers die een bizondere belangstelling voor de wetenschap hebben getoond, en zij heeft voor doel de wetenschappelijke wereld te helpen en de personen die zich met studiën en opzoekingen bezighouden, alsmede de veelbelovende studenten te steunen.

Het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek werd in 1927 gesticht op initiatief van Koning Albert die in een befaamde toespraak een oproep deed tot het land: in enkele weken tijds werd meer dan honderd millioen frank bijeengebracht: de giften kwamen van al de klassen der maatschappij.

Dit Fonds wordt op een gelijkaardige wijze als de Universitaire Stichting beheerd. In samenwerking met het „Comité Central Industriel" (Centraal Nijverheids-Comité), heeft het Fonds een bizonder bureau opgericht dat tot doel heeft de samenwerking tussen de wetenschap en de nijverheid te bevorderen.

Het is onmogelijk hier de individuele personen te vermelden. Velen hebben door hun eigen werk een rechtstreeks en doelmatig aandeel genomen. Anderen hebben talrijke prijzen uitgeloofd of talrijke stichtingen ingesteld ten einde de opzoekingen in het een of ander bizonder domein aan te moedigen. Hieronder dient de Stichting Francqui vermeld te worden die in 1932 werd opgericht en die jaarlijks een som van 500.000 franks toekent aan een Belg die aan de wetenschap een werkelijke en duurzame bijdrage heeft geleverd.

Wat er zich onder de Duitse bezetting heeft voorgedaan.

Tijdens de veldtocht van 1940, zoals tijdens deze van 1914, hebben de Duit-

sers de boekerij van de Universiteit van Leuven verbrand. Het verlies dat aldus door de universitaire wereld werd geleden is onberekenbaar. **Van de 900.000 boeken waaruit de bibliotheek bestond, konden er slechts 15.000 worden gered; van de 800 kostbare manuscripten die zij bezat, zijn er nog 15 overgebleven.**

Na de invasie hebben de Duitsers de hun eigen politiek toegepast die erin bestaat het geheel bezette land te organiseren en het aan hun wetten te onderwerpen. Aan de wetenschap werd natuurlijk biezondere aandacht geschonken. Overal waar de wetenschap werd onderwezen, werd alles in het werk gesteld om haar vrije ontwikkeling te beletten. Overal waar zij werd toegepast, werden inspanningen gedaan om ze ter verwezenlijking van hun plannen aan te wenden.

Het lot van de wetenschap in de Universiteiten is ons beter bekend dan het lot dat zij elders onderging. Sedert de aanvang der bezetting:

A. Ontslag van de loyale professoren om hen te vervangen, hetzij door nazie-professoren, hetzij door mannen die tot het nazie-ideaal waren toegetreden.

B. Zuivering der boeken en voor de Duitsers aanstotelijke gegevens. Breken van elke band met om het even welke wetenschappelijke arbeid die niet van Duitse inspiratie is.

Sedert Maart 1943:

A. Uitvaardigen van een Verordening waarbij al de eerstejaars studenten-jongelingen en jonge meisjes- verplicht worden zes maanden handenarbeid te verrichten, en waarbij de toekomstige studenten, vooralleer toegelaten te worden, gedwongen worden ten minste een jaar in een arbeidskamp door te brengen.

De wijze waarop de Universiteiten werden behandeld verschilde volgens de eigenschappen van elk dezer.

In het geval der Staatsuniversiteiten, werd het meest effectieve toezicht erlangd door de afschaffing van het Algemeen Bestuur van het Onderwijs. Dat van Gent is merkwaardig. Er dient aan te worden herinnerd dat de Duitsers, die de rassentheorie reeds toepasten, professoren van eigen keuze hadden aangesteld. Die professoren hadden na de zege der Geallieerden moeten vluchten doch hadden later van de amnestie-maatregelen genoten. In verband met hen heeft zich wellicht in de Geschiedenis het enig voorbeeld voorgedaan van een volk dat, tweemaal getuige is geweest van de benoeming van deze verraders, tot dezelfde posten door denzelfden overweldiger. Deze poging is niet geslaagd: zij zijn moeten vervangen worden.

B. In geval van de Universiteit van Brussel, heeft de Beheerraad, in weerwil der bedreigingen, vastberaden zijn rechten tot het benoemen van professoren gehandhaafd. Na een zeer lange strijd, werd de Universiteit gesloten tengevolge van wat de Duitsers beschreven als „de vijandige houding der professoren ten opzichte van de Nieuwe Orde".

De bevoegdheden van de Beheerraad werden geschorst en veel zijner leden, alsmede dekens van faculteiten en andere professoren werden aangehouden .

Sommigen werden naar een concentratiekamp gezonden. Verschillende maanden nadien hebben de Duitsers gepoogd te onderhandelen met het oog op een heropening, doch de professoren, die inzagen dat het in hun bedoeling lag, eerst de Universiteit van Brussel in een Staatsuniversiteit om te vormen en ze naderhand te Nazifiëren, hebben de Raad hun steun verleend, zodat de Universiteit tot het einde van de oorlog zal gesloten blijven.

C. In het geval van de Universiteit van Leuven, heeft de Raad der Bisschoppen zich, met enig succes, op zijn verantwoordelijkheid ten opzichte den Paus beroepen; niettemin werd de Rector onlangs aangehouden om reden van zijn vijandigheid tegenover het Nationaal-Socialisme en van zijn weerstand tegen het opvorderen der Studenten.

Overal dient te worden gewezen op de moedige houding van professoren en studenten. Nooit hebben zij ook maar de minste gelegenheid laten voorbijgaan om blijk te geven van hun besliste geest van onafhankelijkheid en van nationalisme; Openbare betogingen, stakingen, protesten, enz. thans door de jongeren, het opgeven hunner studiën, omdat zij liever buiten de wettelijkheid leven dan zich te onderwerpen.

De bedrijvigheid van onze Inrichtingen is stopgezet. Men kan bezwaarlijk spreken over de werkzaamheden der individuele personen, door nauwkeurige inlichtingen dienaangaande ontbreken. Sommigen, b.v. de :dokters, doen al wat zij kunnen voor de openbare gezondheid en vooral voor de gezondheid der kinderen.

Anderen, voornamelijk ingenieurs en technici, arbeiden in stilte en, wanneer de oorlog zal gedaan zijn en het mogelijk zal wezen hun geschiedenis na te gaan, zullen wij opmerken dat een nieuwe wetenschap geboren werd, een wetenschap die, hoe paradoxaal ook, zal kunnen genoemd worden. „De Wetenschap der Wanorde". Allen vervullen zonder twijfel hun plicht en hun zending.

Er werd mij gevraagd hier enkele woorden aan toe te voegen over de aspecten van de toekomst, wanneer het Fascisme en het Nazisme zullen vernietigd zijn. Er zal werk te verrichten zijn voor de onmiddellijke en tevens voor de meer verwijderde toekomst. Het werk voor de onmiddellijke toekomst kan worden samengevat in een woord: „Herstel", want er zullen grote verwoestingen aangebracht zijn. Aangaande het werk voor de meer verwijderde toekomst, kan niemand met zekerheid spreken. Etymologisch betekent wetenschap kennis. In deze wereld vinden wij materiële dingen doch boven alles menselijke wezens. Onze kennis van de eerstgenoemde is reeds uitstekend. Onze kennis der laatsten is veel minder bevredigend. Ik zou willen eindigen met een citaat van den Fransen geneesheer Claude Bernard: „Ik ben ervan overtuigd dat een dag zal komen waarop de physioloog, de dichter en de wijsgeer dezelfde taal zullen spreken en elkander zullen begrijpen".

HEDEN OVERLEED TOT ONS INNIG LEEDWEZEN DE HEER:

JAN PETRUS GOUW

in leven lid van de Technische Commissie van de Curacaosche Athletiek Bond.

Het Bestuur noodigt leden en vrienden uit tot het bijwonen van de begrafenis, die zal plaats hebben op Zondag 24 Oct. Vertrek vanaf het St. Elizabeth Gasthuis te 8.00 v.m.

Curaçaosche Athletiek Bond.

Het Bestuur van de Politie Sportvereniging geeft met diep leedwezen kennis van het plotseling overlijden van den Heer

J. P GOUW,

in leven ondervoorzitter der vereniging.

HIJ RUSTE IN VREDE.

Curacao 23 October 1943.

Met groote droefheid geven wij kennis van het overlijden van onze geliefde man en vader

Jan Petrus Gouw,

Sergeant-Majoor der Militaire Politie,

in den leeftijd van 41 jaar.

Wed. J. R. Gouw-Lorent
Tini
Jopie
Toosje

Willemstad, 23 October 1943.

Ter aardebestelling Zondag 24 Oct. op de begraafplaats van de Vereenigde Protestantsche Gemeente aan den Roodeweg. Vertrek van het Sint Elisabeth-Gasthuis om 8.00 uur v.m.

CURAÇAO

„VOOR KRIJGSGEVANGENEN".

De Postdirecteur schrijft ons:

De 1e December as. zal er een overdruk worden uitgegeven van de koerserende luchtpostzegels van ƒ 1.40, ƒ 2.80, ƒ 5.— en ƒ 10.— ten bate van de Nederlandse Krijgsgevangenen.

De overdruk zal bestaan uit de woorden: „Voor Krijgsgevangenen" en de aanduiding van de nieuwe waarde der zegels plus de toeslag als volgt:

Op de zegels van ƒ 1.40 wordt overdrukt 40 ct. plus 50 ct.; op de zegels van ƒ 2.80 wordt overdrukt 45 ct plus 50 ct; op de zegels van ƒ 5.— wordt overdrukt 50 ct. plus 75 ct; op de zegels van ƒ 10.— wordt overdrukt 60 ct. plus 100 ct., terwijl de oude waarde door middel van een zwarte streep onleesbaar wordt gemaakt. De waarde van een complete serie bedraagt dan ƒ 4.70. De oplaag is 20.000 series.

Aangezien de oplaag zeer beperkt is, zal de vraag naar deze zegels zeer groot zijn. Belangstellenden worden dan ook aangeraden om hun aanvragen tijdig schriftelijk aan den Postdirecteur te zenden.

Zoals gebruikelijk zullen op de eerste dag van uitgifte de enveloppen die met deze zegels gefrankeerd zijn, van de biezondere stempelafdruk: „eerste dag van uitgifte" worden voorzien.

VERENIGINGSNIEUWS.

K.S.C.: Hedenmiddag op het Lago Sportveld te Aruba: K.S.C.-elftal tegen N. M. C. (Schutterij Aruba). Zondag 24 October as. op het Rifterrein:

10 uur: Excelsior A — Vitesse A (Bloem) 16.— uur: Jong Suriname — Hilversum (Semie Finale).

Terrein Juicio: 10 uur: Tropiaals B — Staco B (Leander). Des middags veld ter beschikking van Ecuador.

MAJOOR GOUW OVERLEDEN.

Heden overleed sergeant-majoor Jan Petrus Gouw, de zeer bekende politieman en zeer geziene figuur in de sportwereld.

Sergeant-Majoor J. P. Gouw, die op 12 September 1902 geboren werd, kwam op 1 Maart 1928 als sergeant naar Curaçao, waar hij al spoedig populair werd.

Buiten zijn eigenlijke werk deed hij veel aan sport. Hij was jarenlang recordhouder in het kogelstoten op Curaçao. In de sportorganisaties bekleedde hij verschillende bestuursfuncties. Hij was o.a. lid van de technische commissie van de Curaçaose Athletiekbond en bestuurslid van de politie-sportvereniging.

Bij de politie werd zijn werk gewaardeerd en op 1 November 1940 werd hij sergeant-majoor. Zijn chefs en kameraden verliezen in hem een getrouw werker en uitstekende collega. Hij ruste in vrede.

HEERST PHASE D NOG?

Hoge militairen hebben altijd verzekerd, dat de onbegrijpelijke advertenties de officiële bekendmakingen zijn waarmede verduistering wordt ingevoerd of opgeheven.

Tot onze verbazing hebben wij gisteren zo iets niet in ons blad aangetroffen. Een telefoontje naar de administratie wees uit, dat de fout daar niet school: men had geen Bekendmaking ontvangen. Daar de Bekendmaking in de Krant van Donderdag mededeelde, dat Phase D tot nadere bekendmaking zou heersen, hebben wij dus met de merkwaardigheid te doen, dat de militairen de stadsverlichting toelaten, terwijl officieel Phase D nog niet is opgeheven.

Waar wij aan toe zijn? Aan willekeur.

De Curaçaosche Commissie Regeling Rechtsverkeer in Oorlogstijd

kreeg kennis van het feit, dat nog menigmaal door ingezetenen van Curaçao gehandeld wordt in strijd met het bepaalde van artikel 7 der Curaçaosche Regeling Rechtsverkeer in Oorlogstijd, o. m. door op hunne reizen artikelen te koopen bij personen, vennootschappen of firma's, die als vijandelijke onderdanen moeten worden aangemerkt in den zin van voornoemd besluit, dan wel pension - overeenkomsten of wat daarmede verband moge houden, te sluiten met deze vijandelijke onderdanen zonder voorafgaande toestemming der Commissie. Zij meent goed te doen er nogmaals op te wijzen, dat deze handelingen **strafbaar** zijn gesteld bij meergenoemde Curaçaosche Regeling Rechtsverkeer in Oorlogstijd.

AFSCHEIDSREDE PROF. AUER.

In de geheel gevulde Protestantse kerk te Emmastad heeft Prof. Dr. J. A. C. Fagginger Auer gisteravond een lezing gehouden over het Protestantskerkelijke leven in de Verenigde Staten na afloop hiervan nam de in korte tijd bemind geworden hoogleraar afscheid van alle aanwezigen. Ongeveer dertig mensen noodde de Professor bij zich thuis om nog wat in hartelijke spheer na te praten.

NIEUWS VAN OVERAL.

— **Lord Mounbatten**, de Geallieerde Opperbevelhebber in Zuid-Oost-Azië is in New Delhi teruggekeerd na een bezoek van vijf dagen aan Tsjungking, waar hij confereerde met Tsjang Kai Sjek en Geallieerde officieren.

— **De Duitsers** in de Dnjepr-bocht zien ich thans gesteld voor een vernietiging door het Rode leger en volgens de beste schattingen, gebaseerd op berichten van het slagfront, zullen misschien anderhalf millioen Duitsers worden ingesloten aan het Russisch front.

— **De tachtigjarige** Lloyd George, Premier van Groot Britannië tijdens Wereldoorlog I, is in het huwelijk getreden met Mejuffrouw Francis Stevenson, die sedert 1913 zijn secretaresse is Mejuffrouw Stevenson is 55 jaar oud.

— **Het nieuwsblad „Tidningen" van Stockholm meldt, dat de Sovjet-Regering de betrekkingen met de Poolse Regering in Londen hersteld heeft. Men gelooft dat dit een gevolg is van de driemogendheden-conferentie in Moskou. Het nieuws is niet bevestigd.**

Buitenland.

STAKINGEN IN BUENOS AIRES NEMEN TOE.

Reizigers uit Buenos Aires deelden mede, dat de stakingen zich uitbreiden onder de studenten en arbeiders van Argentinië als protest tegen de Ramirez-Regering, die gisteren haar gelederen versterkte met opneming van Generaal Luis Perlinger als Minister van Binnenlandse Zaken. De zegslieden zeiden, dat otsingen plaatsvonden tussen de Politie en de studenten in Buenos Aires.

Het aantal professoren, die ontslagen werden door de Regering wegens de ondertekening van het pro-democratische manifest, werd versterkt door een groep andere leraren, die vrijwillig ontslag namen als blijk van solidariteit met hen. (Montevideo, (AP) 22.10).

STORM BIJ MEXICO.

Het Nationaal Observatorium van Cuba deelde mede, dat een tropische storm van gematigde kracht de meeste Oostelijke staten van Mexico op het Yucatan-schiereiland bedreigt. De storm — zo werd gezegd — bevindt zich thans op ongeveer 150 kilometer van de stad Chetumal in de staat Quitana. (Havana, (AP) 22.10).

ZUIDAMERIKAANS CONGRES VAN DEGAULLISTEN.

Het Zuidamerikaans Congres van Franse Degaullistische Afgevaardigden te Montevideo (Uruguay) keurde een verklaring goed om niet als vertegenwoordigers van de Strijdende Fransen te erkennen „enigen diplomaat die onder Vichy heeft gediend nadat Laval tot Minister President benoemd werd". Onder de personen op wie deze verklaring van invloed is behoort de Franse vertegenwoordiger in Washington Henri Hoppenot. Hij was Gezant van Vichy in Montevideo tot October 1942. Leden van het Congres zijn Degaullistische Afgevaardigden uit Argentinië, Peru, Ecuador, Paraguay, Bolivia, Chili, Zuid-Brazilië en Uruguay. Het Congres besloot de resolutie aan het Comité voor de Nationale Bevrijding in Algiers te zenden (Montevideo, (AP) 22.10).

COMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

„Voor de derde achtereenvolgende nacht en de dertiende maal van deze maand vielen bommenwerpers van de Royal Airforce Maritza op Rhodos aan in de nacht van 21 op 22 October. De bomontploffingen bedekten het landingsterrein en stichten vier branden. Dezelfde nacht werden de vijandelijke scheepvaart en havenwerken te Naxos en Syros gebombardeerd. Van deze en andere verrichtingen wordt geen onzer vliegtuigen vermist." (Caïro, (AP) 23.10).

COMMUNIQUÉ VAN NEW DELHI.

Het Britse communiqué luidt als volgt: „Verdere biezonderheden omtrent de Japanse luchtaanval op Tsjittagong waarvan melding werd gemaakt in het oorlogs-communiqué van de afgelopen nacht, zijn nu beschikbaar. De vijandelijke formatie werd onderschept en aangevallen door onze gevechtsvliegtuigen alvorens zij het doel bereikten en de meeste bommen vielen onschadelijk in de rivier.

Een aantal gevechten vond plaats waarvan het gevolg was dat waarschijnlijk verschillende Japanse vliegtuigen vernield en andere beschadigd werden.

Het afweergeschut trad in actie maar tot nu toe zijn er geen gedetailleerde rapporten beschikbaar. Er werd lichte schade veroorzaakt aan militaire installaties en de slachtoffers onder de burgerbevolking waren gering. Gistermorgen zette de Raf haar aanvallen voort op vijandelijke troepenstellingen in de sector van Kalemyo. Duikbommenwerpers en gevechtsbommenwerpers vielen opslagplaatsen en vijandelijke stellingen op enkele kilometers ten Westen van Kalemyo met goed succes aan en deden de bombardement volgen door mitrailleurvuur. Andere Mohawks bombardeerden en mitrailleerden op succesrijke wijze de door den vijand bezette dorpen ten Oosten van Kalewa. Van deze operaties wordt geen onzer vliegtuigen vermist" (New Delhi, (AP) 21.10).

Een Brits communiqué van New Delhi luidt als volgt:

„Gisteren deden gevechtsbommenwerpers van de Raf wederom aanvallen op Birma. De voornaamste doelen waren de troepenstellingen en verkeersmiddelen. Vengeances deden duikbomaanvallen op de Japanse troepen in het gebied van Kalemyo, terwijl Beaufighters twee groepen legerhutten aanvielen te Monglong op ongeveer 125 kilometer ten Noord-Oosten van Mandalay. Zij zetten er vele in brand. Andere Beaufighters welke patrouillevluchten uitvoerden boven de spoorwegen in het district van Sjwebo, brachten zware schade toe aan vier locomotieven en een aantal wagons. In de vroege uren van Donderdagmorgen bombardeerden Wellingtons het vliegveld te Meiktila en de rangeerterreinen van Sagaing. Als voortzetting van hun operaties, welke in het communiqué van gisteren werden vermeld, vielen vijandelijke troepenstellingen in het gebied van Buthidaung aan. Van al deze operaties wordt geen van onze vliegtuigen vermist.

Bij de vijandelijke luchtaanval van Woensdag op Tsjittagong beschadigde het afweergeschut vier vijandelijke vliegtuigen van welke drie waarschijnlijk vernield zijn" (New Delhi, (AP) 22.10).

DUITS COMMUNIQUÉ.

Het Duitse communiqué van Vrijdag dat door de radio van Berlijn werd uitgezonden luidt als volg:

„Aan het Oost-front breidden de vijandelijke aanvallen zich uit naar nieuwe sectoren. Tussen de Zee Azov en Zaporozhe viel de vijand weer aan na een krachtige voorafgaande beschieting, maar de aanval werd grotendeels met grote verliezen voor de aanvallers afgeslagen. De gevechten duren voort. In het gebied ten Zuid-Oosten van Kremensjug poogde de vijand gisteren weer de wig te vergroten. Bij de hevige gevechten welke nog steeds voortduren, werd een vijandelijke pantserafdeling welke was doorgebroken, opgeruimd. Ook in de Dnjepr-bocht ten Zuid-Oosten van Kiev zijn de vijandelijke aanvallen mislukt, hoewel de vijand grote strijdkrachten gebruikte, met uitzondering van een enkele doorbraak welke echter werd gesloten.

Ten Noorden van Kiev werd een belangrijke rivier-sector bij een aanval van ons bereikt en wij hebben deze van den vijand gezuiverd. Ten Noord-Westen van Tsjernigov stuitten onze troepen na bittere gevechten alle Russische aanvallen om door te breken. Ook de gevechten ten Westen van Smolensk nemen weer toe. De vijand, die aanviel aan beide zijden van de autoweg en hierbij krachtig gesteund werd door geschut en vliegtuigen, werd afgeslagen. Een landingspoging welke de Russen met kleine strijdkrachten hebben gedaan aan de Oost-kust van de Krim werd verijdeld. Van de overige sectoren aan het Oostfront worden mislukte vijandelijke pogingen om de rivieren de Volkhov en Neva over te steken gemeld, alsook succesrijke aanvallen van onze strijdkrachten ten Zuid-Westen van Veliki Luki.

Formaties van Duitse gevechtsbommenwerpers samen met Roemeense vliegtuigen mengden zich herhaaldelijk in de defensieve gevechten en deden zeer hevige aanvallen op vijandelijke troepenconcentraties en troepenbewegingen in het gebied ten Zuid-Oosten van Krementsjug.

Op 20 en 21 October werden 190 vijandelijke vliegtuigen vernield in luchtgevechten en door het afweergeschut. Er worden zes Duitse vliegtuigen vermist.

Gisteren behaalde de Commandant Lang van de luchtmacht zijn twaalfde lucht-overwinning. Van het front in Zuid-Italië worden slechts plaatselijke gevechten gemeld in de Westelijke sector. In de wateren ten Westen van Algiers werd een groot vijandelijk convooi aangevallen. Verschillende transportschepen en een geleideschip werden getroffen. Men kan rekenen op de vernielingen van enkele dezer schepen. Vijf vliegtuigen keerden niet van deze missie terug. Afzonderlijke Britse vliegtuigen lieten in de afgelopen nacht enkele bommen vallen in het Westelijk gedeelte van het Reich. Snelle Duitse gevechtsbommenwerpers vielen Londen in de nacht van 21 en 22 October aan en plaatsten voltreffers op de doelen welke vóór de aanval werden vastgesteld.

Volgens de laatste berichten van de luchtverdediging verloor de vijand op 20 October bij zijn aanvallen overdag en 's nachts op het Rijkgebied 28 vliegtuigen en niet als eerst werd vermeld 18" (New York, (AP) 22.10).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **De radio van Caïro** deelde mede, dat de 5e en 8e legers nog 8 kilometer zijn gevorderd in de richting van Rome na nieuwe Duitse tegenaanvallen te hebben afgeslagen.

— **Officieel** wordt megedeeld, dat een vijandelijke tegenaanval op Montecilfone is afgeslagen. Lupara is door de Britten bezet. Het geschut van het 5e leger vernielde een aantal Duitse tanks. De activiteit aan het front van het 8e leger bleef voornamelijk beperkt tot patrouilleringen en het opruimen van afzonderlijke Duitse sterktepunten. PT-boten van de Noordamerikaanse Marine onderschepten een vijandelijk convooi nabij Livorno en plaatsten verschillende voltreffers op de vijandelijke vaartuigen.

De vliegtuigen van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht vielen de vijandelijke spoorwegverbindingen nabij Grosseto en Orvieto aan. Middelzware bommenwerpers, begeleid door Lightnings, vielen het vliegveld van Athene aan en veroorzaakten er vele branden. Andere vliegtuigen deden aanvallen in het gevechtsgebied in Italië op kanonstellingen, troepenconcentraties en motorvoertuigen. Ten Zuiden van San Salvo werd een voltreffer geplaatst op een ammunitie-opslagplaats. In de afgelopen nacht vielen nachtbommenwerpers de spoorweg-installaties te Civitanova aan.

In het Zuid-Westen van Slowenië worden uitgebreide offensieve operaties voortgezet door het Joegoslavische Bevrijdingsleger. Verschillende versterkte punten werden op de Duitsers veroverd. In de buurt van de berg Chakor aan de grens tussen Montenegro en Albanië werden 2 Duitse tanks vernield.

Springen in de Lucht.

Vertrouwen in het valscherm.

De gevaren aan het valschermspringen verbonden.

Wanneer ooit het valscherm zijn waarde in deze oorlogstijd: Ontelbaar velen hebben hun leven te danken aan de koene valschermsprong uit hun in het luchtgevecht of door de luchtdoelartillerie beschadigd vliegtuig.

Was de sprong uit het vliegtuig in vredestijd nog zulk een zeldzaam voorkomend geval, dat er een soort club kon bestaan — de club der caterpillars —, pas in deze oorlog krijgt het valscherm zijn grote kans te tonen wat het waard is.

Persoonlijk hebben wij een onbeperkt vertrouwen in het valscherm — onder voorwaarde dan, dat het steeds zeer vakkundig behandeld is — en wij geloven, dat dit vertrouwen wel door alle tegenwoordige vliegers gedeeld wordt.

Het is nog niet zo heel lang geleden, dat we in Nederland overgingen tot het algemeen meenemen van het valscherm bij de militaire luchtvaart. Van de zijde der vliegers werd er genoeg op aangedrongen, maar men bleef laks met het bestellen, zodat het zelfs duurde tot begin 1940, voordat er voldoende valschermen waren voor het gehele luchtvarend personeel. Bij de inval der Nazies in Holland heeft het valscherm heel wat Nederlandse vliegers het leven gered! En al was dat dan de sprong om hun leven, het was hun eerste sprong — want het oefenen hierin was in Nederland streng verboden. We hebben ons met dit verbod, dat was uitgevaardigd omdat er aan het springen toch nog altijd enig risico was verbanden, nooit kunnen verenigen, omdat wij van mening zijn dat de militaire vlieger nu eenmaal — ook in vredestijd — bepaalde risico's, die hij toch al heeft te verwerken, is parachute-springen toch werkelijk niet het grootste.

Hoe het ook zij toen onze vliegers in de oorlogsdagen gedwongen waren om te springen, deden zij het zonder aarzelen. Waaruit zou zijn te concluderen, dat hier dus geen oefening voor nodig is. Niets is echter minder waar dan dat: Want uit de vakliteratuur blijkt wel degelijk, dat geoefende springers tot zeer biezondere praestaties in staat zijn en dat bijvoorbeeld de sprong van zeer geringe hoogte, bijv. van 60 m., af, wel degelijk een voorafgaande oefening vereist.

Wij mochten dus niet springen, maar kregen wel een behoorlijke theorie hierover en dit, gevoegd bij het zeer goede onderhoud en het zorgvuldige vouwen, zodat dit bij de militaire luchtvaart geschiedde, is gebleken voldoende te zijn om toen het ernst was, vele jonge levens te redden.

Bepalen wij ons tot de techniek van de sprong. Om te beginnen dan het een en ander over de eigenlijke sprong, het moeilijkste en tevens gevaarlijkste onderdeel van de daling per valscherm.

Dat de buitenlandse scholen, waar het springen wordt onderwezen, de eigenlijke sprong, zelfs uit een rustig vliegende machine, voor een beginneling te riskant achten, moge blijken uit het feit, dat daar bij de eerste daling in het geheel niet gesprongen wordt. De leerlingen nemen plaats op een klein platform aan het einde van de vleugel van een grote, langzame tweedekker, waarbij zij zich stevig vast kunnen houden aan een vleugelstijl. Op een seintje van de instructeur trekken zij dan de ring, welke ter hoogte van de linkerborst aan het harnas is bevestigd, met de rechterhand los, aldus de zak, waarin het valscherm is verpakt openend. Het eerst komt dan de kleine loopsparachute vrij die door stalen veren, net als een paraplui, automatisch opengaat, direct als de zak geopend wordt. Deze vangt zoveel wind, dat zij het netjes opgevouwen grote valscherm in haar geheel uit de zak trekt. Zodra deze ook geheel uit de zak is, krijgt de wind er van op en door de grote weerstand, die het nu geopende valscherm ondervindt, wordt de leerling, hoe stevig hij zich ook vasthoudt, netjes van zijn platform getrokken en daar hangt hij!

Bij latere oefeningen klimt hij via een klein trapje naar buiten en iets omlaag, zodat hij de zekerheid heeft dat de staartroeren vrij over hem zullen heengaan, want die staartroeren zijn de grote gevaren voor den springer!

We herinneren ons het geval van een Fokker-G1-vlieger, wiens toestel in het licht in botsing was gekomen met een jachtvliegtuig en onbestuurbaar was geworden. Hij liet zijn waarnemer het eerst springen, wat zeer goed ging. Deze kon namelijk zijn staartkoepel afgooien en zich, via de bij de G-1 aanwezige instapstang, zover naar beneden werken, tot hij vrij was van het angstig dicht achter hem zittende stabilo met staartwiel. Hoe de vlieger moest springen werd echter een probleem. We hadden onder elkaar wel steeds de techniek besproken, hoe te handelen bij het springen uit bepaalde typen, en waren unaniem tot de overtuiging gekomen, dat een gewone sprong uit een G-1 te riskant was en dat het dus nodig zou zijn de machine door een halve roll of halveloop in de rugpositie te brengen, zodat de vlieger er dan als een steen uit zou vallen. Maar de onbestuurbare machine was niet meer op haar rug te brengen en dus moest een andere methode — in een fractie van seconden — gevonden worden. De vlieger — voor de mobilisatie een rustig K.L.M.-vlieger — bedacht zich niet lang, ging op zijn stoeltje staan en gaf met zijn voet een reuze duw tegen het levier — het hoogteroer werkte nog goed — en daar vloog hij, toen de machine in een steile duikvlucht overging, als een tennisbal uit zijn cockpit, netjes vrij van alle mogelijke obstakels...

Keren wij na deze uitweiding weer terug tot de opleiding:

De volgende phase is de normale sprong uit het rechtuit vliegende vliegtuig. De springer klimt meestal op de vleugel en springt dan met het hoofd naar beneden — dus gelijk een zwemmer — in het luchtruim. Hij heeft met zijn rechterhand de ring reeds vast en zal pas trekken, wanneer hij zeker weet dat hij geheel vrij is van het vliegtuig. Zou hij te vroeg trekken, dan ware het gevaar niet denkbeeldig, dat het zich openende valscherm nog juist in de staartvlakken verward zou raken, met alle onaangenamen gevolgen voor springer en vliegtuig. Daarom wacht de springer drie seconden met trekken, telt dus 21—22—23 en trekt.

Zoals reeds is gebleken, blijft de sprong uit een beschadigd vliegtuig veel moeilijker en hangt veel af van de koelbloedigheid en goed gebruik zijner hersens, of de springer vrij blijft van het vliegtuig.

Zo is het springen gedurende de tolvlucht, als de machine al wentelend om haar as, met de neus omlaag gericht, naar beneden stort, bepaald een probleem: de springer moet dan aan de binnenkant van de kurketrekkerfiguur, welke zijn machine beschrijft, uit de cockpit klimmen, anders krijgt hij zeker een klap van de staart. En bij een vlakke tolvlucht wordt de vlieger door de middelpuntvliedende kracht zo stevig opzij gedrukt, dat hij al zijn krachten nodig heeft om uit te stappen.

Verder is daar het gevaar, dat het onbestuurde vliegtuig den springer, die eenmaal rustig aan zijn valscherm bungelt, in zijn val of vlucht raakt. Want ook onbestuurde vliegtuigen kunnen nog gekke dingen doen.

Wanneer een vliegtuig bijvoorbeeld in een tolvlucht is, waaruit de vlieger het onmogelijk kan redresseren, zodat hij besluit er uit te springen, dan is het mogelijk — en het is reeds enkele malen voorgekomen ook — dat het vliegtuig, nu het zwaartepunt door het uitstappen van den vlieger plotseling meer naar voren is gekomen, automatisch uit de tolvlucht komt en in allerlei dolle bochten door het luchtruim cirkelt, als een gevaar voor den aan zijn parasol bungelenden vlieger en niet te vergeten voor de aardbewoners, die zich juist daar bevinden, waar het zielloze, dus geen medelijden kennende vliegtuig uiteindelijk de aardbodem toucheert. Indien zulk een gevaar bestaat, dan zal de springer zich een heel eind laten vallen en eerst zijn valscherm opentrekken, wanneer hij dat veilig kan doen. Want hij weet — dat hebben de beroepsspringers voor hem uitgeknobeld — dat zijn valsnelheid nimmer boven de om en nabij 250 km/u zal oplopen en dat de constructie van zijn valscherm zo sterk is, dat er niets kapot gaat, wanneer het bij zulk een snelheid wordt opengetrokken.

Er zijn nog andere oorzaken te noemen, dat de springer zich eerst een heel eind zal laten vallen, alvorens aan zijn ring te trekken. Eén daarvan is de sprong nabij de kust, als er een sterke landwind staat. Zou de vlieger direct zijn valscherm opentrekken, tien tegen één, dat de wind hem de zee in zou drijven. Want het valscherm zak zo ongeveer met een daalsnelheid van 5 meter per seconde naar beneden. In één minuut is de springer dan pas een 300 meter gedaald en wanneer er een bries van 20 Km/u zou staan, wordt het valscherm ongeveer over eenzelfde afstand in horizontale richting met de wind meegenomen, met als gevolg een onvrijwillig zeebad.

Tot hier toe namen wij aan, dat de springer, nadat zijn valscherm zich eenmaal ontplooid had, niets meer over de af te leggen weg te vertellen zou hebben: het tegendeel is echter waar. Hij kan zijn valscherm namelijk laten stoppen. Dit zal hij bijv. doen, wanneer het hem duidelijk wordt dat hij uiteindelijk op een ongemakkelijk punt te recht zal komen, laten we het ongemakkelijkste maar nemen... een kerktorenspits! Hij trekt dan de koorden aan één zijde naar beneden, met als gevolg dat de lucht aan de andere zijde met enige snelheid onder het valscherm uit kan ontsnappen. Hierdoor ontstaat een horizontale kracht, die het valscherm in de richting van het omen de vlieger zal in ons geval, in plaats van de functie van het torenhaantje over te nemen, netjes landen op het kerkplein.

Deze kracht is natuurlijk niet zo heel groot, maar een geoefend springer kan zo toch per 50 meter daling zich een meter of 5 à 6 voorwaarts verplaatsen. Dit slippen vereist echter wel degelijk oefening, want trekt de vlieger te hard, dan zal de daalsnelheid zoveel toenemen, dat de winst aan horizontale snelheid te niet wordt gedaan. Dit kan echter wel eens nodig zijn, om nog net op het strand te kunnen landen. De naar de wind toegekeerde zijde wordt dan zo sterk naar beneden getrokken, dat de optredende horizontale kracht de windkracht nivelleert en de daling dus recht naar beneden verloopt. De daalsnelheid is daarbij echter gevaarlijk groot en een paar meter boven de grond moeten de koorden dan weer losgelaten worden, op gevaar af dan nog net in zee te komen.

De kracht waarmee men op de grond komt, is normaal niet groter dan wanneer men van een 3 meter hoog muurtje afspringt. De landing zelf vereist natuurlijk ook enige vaardigheid. Steeds is het zaak door het uitvoeren van enkele schommelbewegingen te zorgen met de rug naar de windzijde gekeerde te zijn. Bij een matigen wind zal de valscherm, direct nadat de springer de grond heeft bereikt, rustig op de grond als een leeglopende ballon in elkaar zakken, maar als het hard waait, blijft de wind vat op het scherm houden en zal hij den springer met meer of minder snelheid over de grond voorttrekken. Het is dan zaak, dat de springer de naar de grond toegekeerde koorden geheel naar zich toetrekt, zodat hij het scherm als het ware leeg laat lopen.

Jaren geleden experimenteerden we te Soesterberg eens op de grond met een nieuw soort valscherm. Iemand deed het harnas aan en trok aan de ring. Niemand had er op gelet, dat er een stijve bries stond en toen het scherm dan ook uit de zak kwam, kreeg de wind er meteen vat op, het arme proefkonijn over de stoppelige heide meeslepend......

Toen we eindelijk het scherm te pakken hadden gekregen — niemand wist toen nog iets van de techniek van het aantrekken der koorden af, ook het slachtoffer niet — bleek het, dat beide onderarmen van den goede man totaal ontveld waren.

Bij het tegenwoordige harnas — het snel losgooibare type — is zoiets niet meer mogelijk. De banden van het harnas worden hierbij voor de borst in een soort slot verbonden. Door het draaien van een stevig, op het slot geplaatste schijf is de bevestiging geblokkeerd, zodat de springer nooit per ongeluk uit zijn harnas zal vallen. Vlak boven de grond draait de springer de schijf weer een halve slag terug en als hij nu direct na het contact met de grond een harde klap op de schijf geeft, schiet het slot los en zijn alle banden meteen tegelijk vrij, zodat valscherm en harnas er dan samen van door kunnen gaan, doch daar er dan geen gewicht meer hoeft te worden meegesleept zakt het scherm al spoedig in elkaar.

Dit slot heeft ook zijn groot belang voor de daling in het water. Het gevaar is niet denkbeeldig, dat de springer — eenmaal in het water — in de valschermkoorden verward raakt, zodat zwemmen hem onmogelijk wordt gemaakt. Bij het moderne harnas zal de springer nu vlak boven water een klap op zijn schijf geven en dan als van een duiktoren snel in het water schieten. Maar als hij weer boven komt, zal zijn valscherm met de nu zo verraderlijke koorden een heel eind van hem vandaan in het water liggen.

Het zal den vlieger in zijn zware kleedij echter moeilijk vallen zich drijvende te houden, laat staan naar de kust te zwemmen. Daarom dragen de vliegers ook nog een speciaal zwemvest, dikwijls van het snel opblaasbare type. Dit is normaal een plat vest, dat over de vliegkleding wordt gedragen en den vlieger niet in zijn bewegingen hindert. In het vest zit een klein stalen buisje met samengeperst lucht. Haalt de vlieger nu een handel over dan vernietigt hij hierdoor de sluiting van het buisje waardoor de samengeperste lucht in een fractie van een seconde het vest opblaast.

Uit een en ander moge blijken, dat, wanneer in het vliegtuig het commando „springen" wordt gegeven, de gehele bemanning zich in vol vertrouwen op valscherm en zwemvest in het vrije luchtruim zal storten, met een redelijke kans op lijfsbehoud.